

Instituut voor de nationale rekeningen

Analyse van de prijzen
Jaarverslag 2024 van het instituut
voor de nationale rekeningen

Deel V:
Diensten en goederen

Prijzenobservatorium

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley
Voorzitter van het Directiecomité
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel

Meer informatie:

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie
Peter Van Herreweghe
Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Tel.: +32 2 277 83 96
E-mail: Peter.Vanherreweghe@economie.fgov.be

Internetversie

Inhoudstafel

Inhoudstafel	3
V. Statistische analyse van het inflatieverschil tussen België en de voornaamste buurlanden.....	4

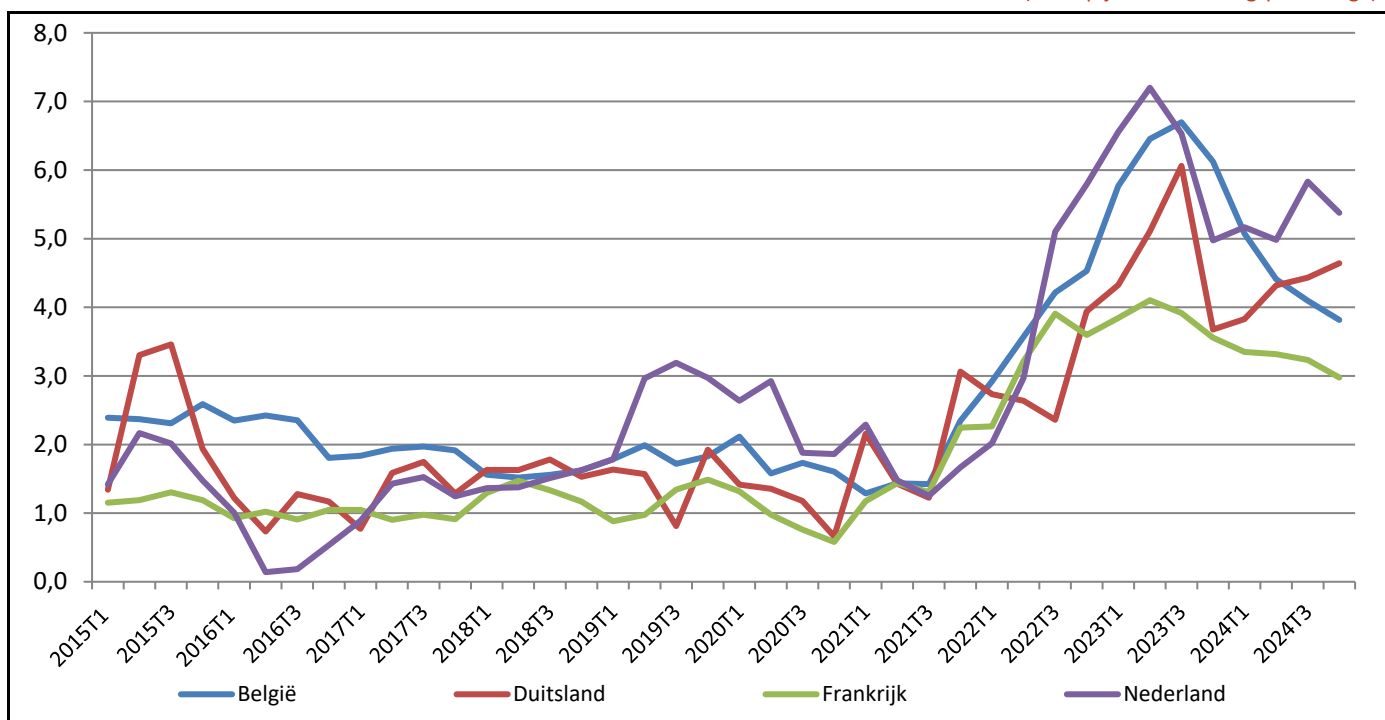
V. Statistische analyse van het inflatieverschil tussen België en de voornaamste buurlanden

Tussen 2015 en 2024 zijn de prijzen voor diensten en niet-energetische industriële goederen tesamen in België toegenomen met 24,1 %. In Nederland kwam de prijsstijging voor deze categorie iets hoger uit en bedroeg 24,4 %. In Duitsland namen de prijzen iets minder toe, namelijk met 22,1 %. In Frankrijk daarentegen zijn de prijzen voor diensten en NEIG in dezelfde periode veel minder sterk toegenomen, namelijk met 15,2 %. Wanneer we voor dezelfde periode de prijsstijging voor de diensten enerzijds en voor de NEIG anderzijds vergelijken, dan blijken de diensten zowel in België als in de buurlanden sterker in prijs toegenomen te zijn dan de NEIG. Daarom focussen we in dit hoofdstuk vooral op de diensten.

Sinds het derde kwartaal 2021 is de diensteninflatie sterk toegenomen. In het derde kwartaal 2023 bereikte de inflatie in België een piek (6,7 %) om vervolgens te dalen tot 3,8 % in het vierde kwartaal 2024. Ook in Frankrijk nam de inflatie af sinds het tweede kwartaal 2023 (piek van 4,1 %) om in het vierde kwartaal 2024 uit te komen op 3,0 %. Zowel in Duitsland als in Nederland nam de inflatie af (sinds respectievelijk het derde kwartaal 2023 en het tweede kwartaal 2023), om vervolgens opnieuw toe te nemen en in het vierde kwartaal 2024 uit te komen op respectievelijk 4,6 % en 5,4 %. Op jaarbasis is de diensteninflatie in 2024 in België op hetzelfde niveau uitgekomen als in Duitsland (4,3 %), daar waar deze in Nederland hoger lag (5,3 %) en in Frankrijk lager (3,2 %).

Grafiek 1. Kwartaalinflatie van diensten in België en de voornaamste buurlanden

(Jaar-op-jaar veranderingspercentage)

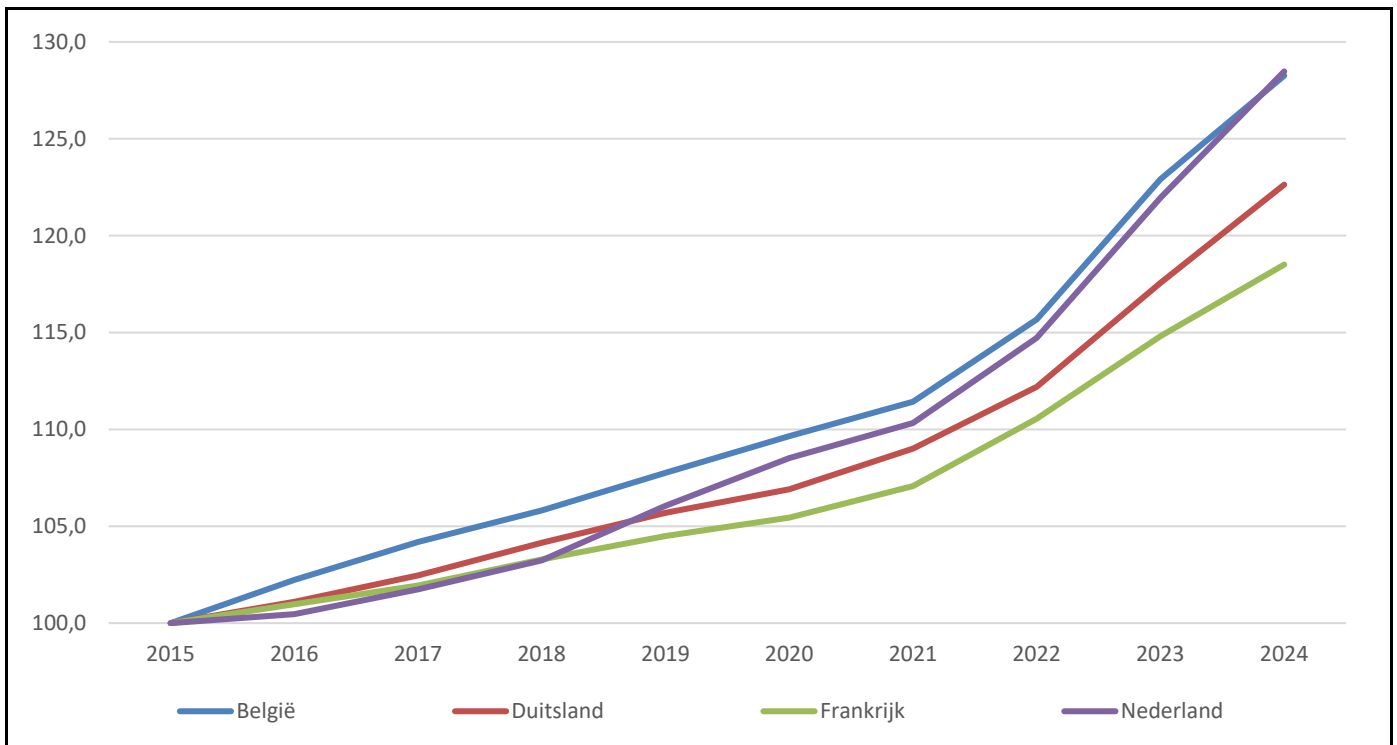
Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

Tussen 2015 en 2024 stegen de prijzen voor diensten sneller in België (28,3 %) dan in Duitsland (22,6 %) en in Frankrijk (18,5 %), maar ongeveer even snel als in Nederland (28,5 %). Tot 2018 nam de diensteninflatie in Nederland trager toe dan in de buurlanden, maar nadien is deze sterk versneld om in 2024 uit te komen op quasi hetzelfde niveau als in België¹.

¹ Ter info: tussen 2015 en 2024 namen de prijzen voor niet-energetische industriële goederen in België toe met 17,6 %, wat overeenkomt met de prijsstijging in Nederland (17,4 %). De prijzen evolueerden echter sneller in Duitsland (20,8 %), maar trager in Frankrijk (9,2 %).

Grafiek 2. Verloop van de diensteninflatie in België en de voornaamste buurlanden

(2015=100)

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

De gecumuleerde bijdrage aan het inflatieverschil met Frankrijk kwam uit op 7,51 procentpunt voor de **diensten en niet-energetische industriële goederen tesamen** voor de periode 2016-2024. Ten opzichte van Duitsland bleef het inflatieverschil beperkter, namelijk 1,22 procentpunt. Met Nederland bedroeg dit gecumuleerd inflatieverschil -1,62 procentpunt in het voordeel van België. Ten opzichte van zowel Frankrijk als Duitsland droegen de productcategorieën werkelijke woninghuur, restaurants en cafés, ziekenhuisdiensten en telefoondiensten het meeste bij tot de hogere inflatie voor de diensten en NEIG in België. Ten opzichte van Frankrijk kunnen de niet-energetische industriële goederen ook aan dit lijstje worden toegevoegd. Ten opzichte van Nederland waren het vooral ziekenhuisdiensten, telefoondiensten en sociale bescherming die in het nadeel van België speelden.

De niet-energetische industriële goederen, evenals onderhoud en reparatie van de woning, overige diensten in verband met privé-voertuigen en sociale bescherming zorgden ervoor dat de gecumuleerde bijdrage tot het inflatieverschil tussen België en Duitsland afnam in het voordeel van België. Ten opzichte van Nederland droegen accommodatie, financiële diensten, overige diensten en vervoersdiensten bij tot het verlagen van het inflatieverschil.

De niet-energetische industriële goederen hebben in Duitsland en Nederland gedurende meerdere jaren bijgedragen tot het verlagen van het inflatieverschil met België². Ten opzichte van Frankrijk speelden de NEIG echter altijd in het nadeel van België³. Vervoersdiensten en onderhoud van privé-voertuigen zorgden echter voor een afname van het inflatieverschil tussen Frankrijk en België.

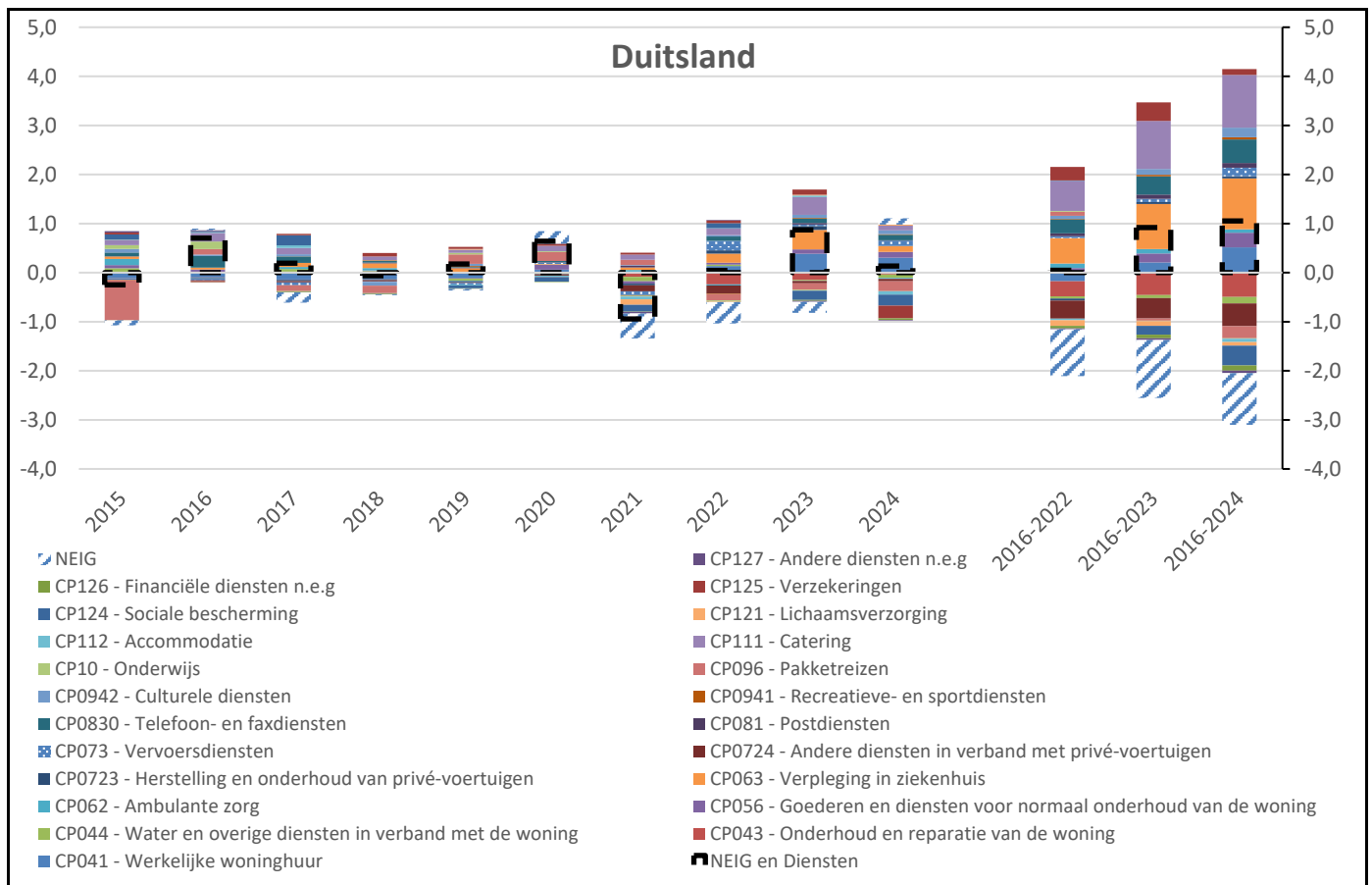
² Van de niet-energetische industriële goederen droeg onder andere de productcategorie audio, video, foto, film en gegevensverwerkende apparatuur in de periode 2016-2024 sterk bij tot het inflatieverschil met Nederland in het voordeel van België. Dit inflatieverschil werd verkleind door onder andere telefoonapparatuur.

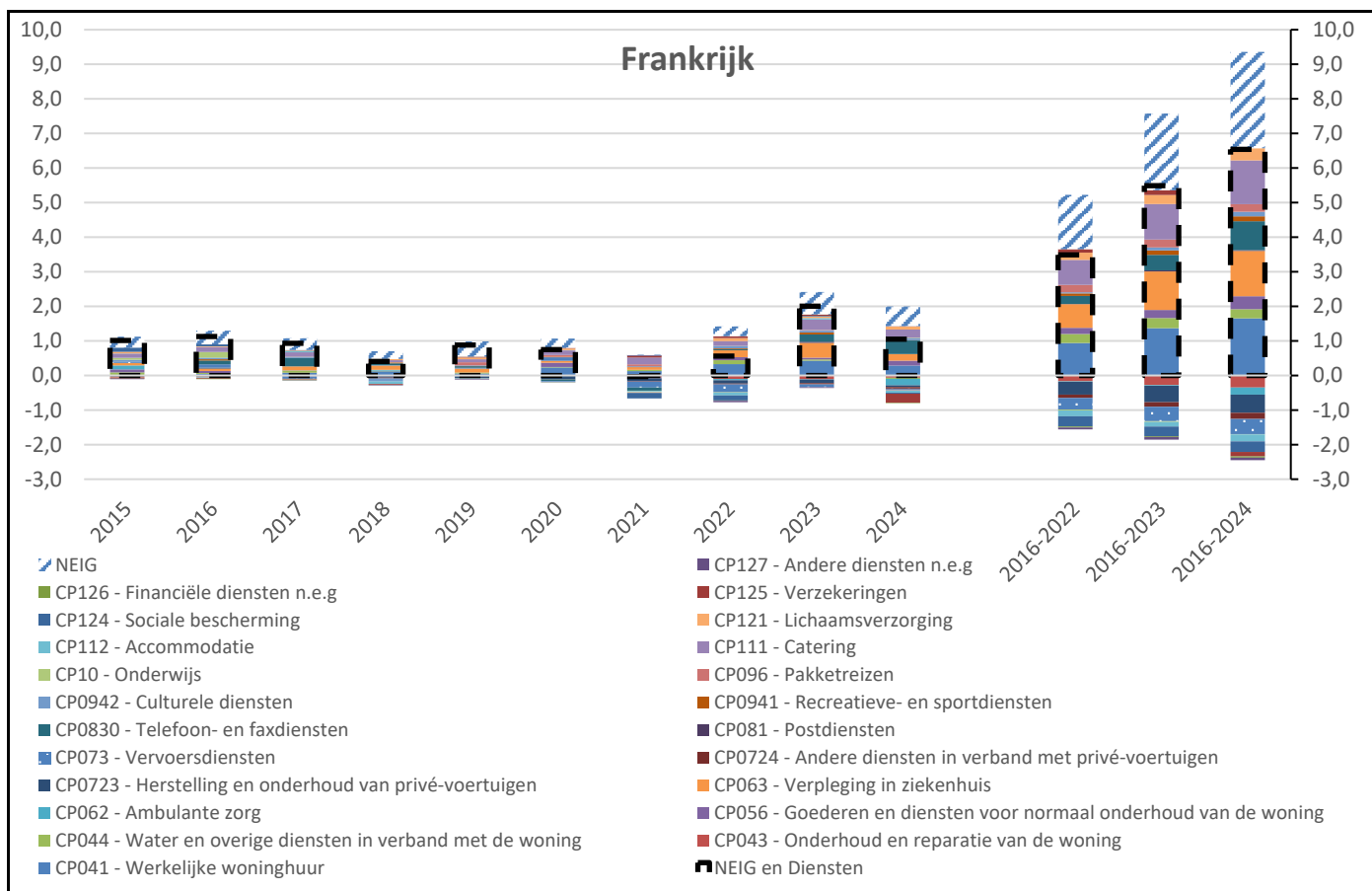
Ten opzichte van Duitsland droeg in de eerste plaats kleding bij tot het inflatieverschil in het nadeel van België. Onder andere audio, video, foto, film en gegevensverwerkende apparatuur evenals medische producten en toestellen deden deze hogere bijdrage tot het inflatieverschil echter teniet.

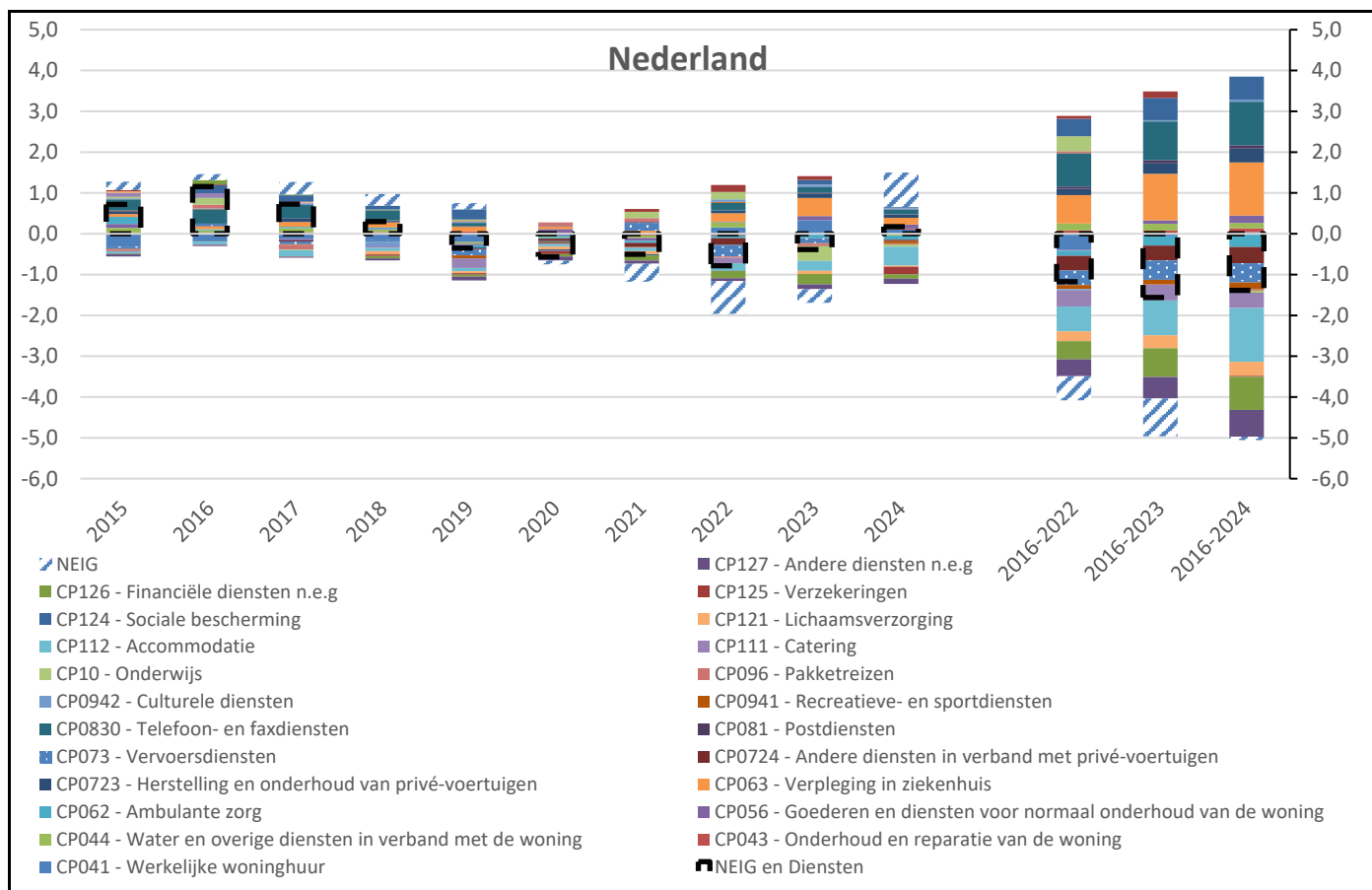
³ Van de NEIG hebben in de periode 2016-2024 vooral de aankoop van voertuigen en kleding bijgedragen tot het inflatieverschil met Frankrijk in het nadeel van België.

Grafiek 3. Jaarbijdrage en gecumuleerde bijdrage van de verschillende productcategorieën aan het inflatieverschil voor diensten en niet-energetische industriële goederen tussen België en de voornaamste buurlanden

(In procentpunt)

Bronnen: EC, FOD Economie, Statbel.

De versnelling van de diensteninflatie in 2022 en 2023 is grotendeels te verklaren door de stijging van de loonkosten in de loop van deze periode door de toename van de gezondheidsindex en de bijhorende overschrijdingen van de spilindex. Voor de productgroep diensten maken de arbeidskosten gemiddeld 43,2 %⁴ van de totale productiekosten uit.

De *labour cost index* van Eurostat geeft de bruto-loonkost voor de werkgever weer. Op basis van deze statistiek blijkt dat de loonkost in de dienstensector sinds 2020 in België, Duitsland en Nederland in ongeveer dezelfde mate is toegenomen, maar meer dan in Frankrijk. In het derde kwartaal 2024 (meest recente gegevens) kwam de loonkost in België 19,3 % hoger uit dan in 2020. In Duitsland nam de loonkost in dezelfde periode toe met 20,3 % en in Nederland met 21,1 %⁵. In Frankrijk daarentegen bleef de toename beperkter met 12,8 %. Het afgelopen jaar is de loonkost het sterkst toegenomen in Nederland (5,7 % in het tweede kwartaal 2024 ten opzichte van een jaar voordien), gevolgd door Duitsland (4,3 % in het derde kwartaal 2024 ten opzichte van een jaar voordien). In Frankrijk en in België lag de loonkost in het derde kwartaal 2024 respectievelijk 3,0 % en 2,4 % hoger ten opzichte van een jaar voordien. Op langere termijn zijn de loonkosten dus in Frankrijk minder sterk gestegen dan in België, Nederland en Duitsland. Op korte termijn namen de loonkosten in België echter iets minder snel toe dan in Frankrijk. Dit biedt bijgevolg een (gedeeltelijke) verklaring voor het verschil in diensteninflatie tussen België en Frankrijk.

Bovenstaande analyse somt een aantal productcategorieën op die bijgedragen hebben tot het inflatieverschil met de afzonderlijke buurlanden. Het Prijzenobservatorium zal zich in de loop van het volgende jaar verder focussen op enkele van deze productcategorieën.

⁴ Op basis van de input-outputtabellen van 2020, volgens de gecumuleerde benadering. Zie jaarverslag 2023 van het Prijzenobservatorium.

⁵ Voor Nederland zijn de gegevens beschikbaar tot het tweede kwartaal 2024.